

EMELT SZINT-E?

Annak idején, az illetékesek tudtul adták, hogy nem lesznek többé „zsákutcák” a szakmunkásképző intézetek: az arra vállalkozó tanulók részére megszervezik az úgynevezett emelt szintű oktatást. Magyarán — lehetővé teszik, hogy szakmájuk három évi tanulása után a gimnáziumok harmadik osztályába iratkozhassanak be az elkövetkező évek szakmunkásai, és ott — esti tagozaton — leérteszítzhetnek.

A kétségkívül nem keszdeményezés szétválasztása után gyorsan véget ért. A közvélemény — félig-meddig — tudomásul vette, hogy ezután már „könnyedén” le is érteszítzhetnek a szakvizsgáikon túljutott villanyszerelők, esztorgályosok. Am azt, hogy valójában milyen magas ez az emelt szint, nem sokan emlegették...

Három plusz három

Az új típusú osztályok tantervét a Munkaügyi Minisztérium a Művelődésiügyi Minisztérium jóváhagyásával állította össze. Ennek a szervnek a vezetői döntöttek úgy, hogy a feladat megoldása a „három plusz három” jegyében vállalható a legjobban. Azaz: ha három napot az iskolapadokban, három pedig a tanulmányhelyeken töltöttek el a kézzubonyos diákok.

Ez a felosztás kezdetben igen arányosnak mutatkozott. Örültek a közismereti tárgyak tanárai, hogy a matematika, a fizika, a kémia oktatására a korábbinál több óra jut, és bizonyára örültek a szakoktatók is, hogy elméletileg felkészültebb tanulók kerülnek a kezük alá.

Az első örömeik azonban nemiképp megkeseredtek. Kiderült ugyanis, hogy a „ráadás” órák száma nem is olyan sok, és épp így, a szakmunkástanulókat műhelyekben fogadó üzemek vezetői is észrevették, hogy — gyerekek ide, gyerekek oda! — csak észrevételi hatását az a „lekapszolt” egy nap: kevesebb a gépek között eltöltött idő, még kisebb az amúgysem nagy haszon.

Válogatás nélkül

A kétfős csalódot az magyarázza, hogy a szakmunkásképző intézetekben — más iskolákhoz képest — általában gyengébb a „gyerekanyag”. Ez az egyébként érthető „reláció” mutatkozott meg abban, hogy a javarészt kisebb számjegyű átlageredménnyel felvett diákok a kijelölt tananyagot csak igen nehezen — inkább részben, mint egésze szerint — sajátítják el. Éppígy — ez is logikus! — a gyakorlati foglalkozásokon sem tudnak illeendő módon helytállni, hiszen nem egy esetben minden serkentő ambíció nélkül vállalták a megerőltetőbb tanulást a szerszámok fiatal forgatói.

Es ebben a körülményben rejlik az emelt szint okozta csalódások magyarázata! Nevezetesen abban, hogy — a

Munkaügyi Minisztérium máig érvényes rendelete szerint — minden szelekció nélkül nevesítendő be a három plusz hármas osztályok. Aki akar, az beiratkozhat, sőt, ha nincs elég „aspiráns”, a rábeszélés, a biztatgatás sem marad el.

Az így összeverbuvált tanulócsoportokkal aztán — gondolhatni — nem valami könnyen megy a munka. A sokfelől — gyengébb felkészültséget adó falusi, tanyai iskolákból — összesereglett diákok aprókat lépnek csak előre a felduzzasztott tudományokban. S az, hogy a könyvben foglaltak, meg a táblára írottak át is vándorolnak a kamaszfejekbe, nem mindig bizonyítható...

Házi rostálás

Am hiába szól a szelekció ellen a minisztériumi rendelet, — a szükség törvényt bont alapon — mégiscsak sor kerül egy kis „rostálásra”. Mint az ügyben kellőképpen érdekelt MÜM. 600-as számú szakmunkásképző intézet igazgatóhelyettese, Hampel Ferenc mondja, az ő iskolájukban már kellő megmondolás után állítják össze az emelt szintű osztályokat. Erre a tervezésre márcsak azért is szükség

van, mert általában azért maradnak ki végső vizsgájuk előtt az egyébként ügyes kezű diákok, mivel nem tudnak megbirkózni bővebben előadott elméleti tárgyakkal.

Kézenfekvő tehát a javaslat: változtassák meg az említett rendeletet, és csak az arra igazán alkalmasakat sorolják a három plusz hármas osztályok tagjai közé!

Magas lépcső a gimnázium

Arról, hogy az emelt „szintes” szakmunkástanulók közül végülis hányan szorítják a kezükbe a sikeres érettség igazoló bizonyítványt — mivel az első ilyen diákcsoportok kibocsátására csak jövőre kerül sor — természetesen még nincs adat. Am az előzetes értesülések nem túl biztatóak: általában a vártnál kevesebben tudják vállalni az újabb két gimnáziumi évet, s akik vállalták is a harmadik, negyedik osztály elvégzését, azok is érzik, hogy a középiskolai végzettségért igen magas lépcsőkre kell felkapaszkodniuk. Minden a szelekcióért beszél hát: kellő „rostálás” nélkül, aligha lesz „emelt” az emelt szint...

Akác László

Szakszövetkezetek a mezőgazdaságban

A közelmúltban, 1969. január 1-én hatályba lépett rendelet szabályozta a mezőgazdasági szakszövetkezetekre vonatkozó tudnivalókat. Ennek értelmében a szegedi járásban dolgozó termelőszoövetkezeti csoportok szakszövetkezeti csoportokként gazdálkodnak a továbbiakban. A tagok önkéntes személyi és vagyoni társulása útján létrehozott olyan mezőgazdasági nagyüzem ez, amely a szocialista szövetkezeti elvek alapján a mezőgazdaság egy vagy több ágában — szőlő-, gyümölcs-, zöldségtermesztés stb. — vállalkozó, közös nagyüzemi tevékenységet folytat. Vagyis: közös nagyüzemi gazdaságot hoz létre és támogatja tagjainak a szakszövetkezet céljával összhangban álló gazdálkodását.

A különbség a termelőszoövetkezet és szakszövetkezet között a nagyüzemi tevékenység terjedelmében található. Amíg ugyanis a termelőszoövetkezet a vállalkozó, közös nagyüzemi gazdálkodást a mezőgazdaság valamennyi ágazatára kiterjeszti, addig a szakszövetkezet a helyi adottságokat és a nagyüzemi gazdálkodás

egyéb feltételeit figyelembe véve csak egy vagy több ágazatban folytat közös, nagyüzemi tevékenységet. Ennek alapján több termelőszoövetkezeti csoportban módosítják az alapszabályt is. Az új alapszabályt, a korábbi gyakorlattól eltérően, a szakszövetkezet a jogszabályok keretei között önállóan készíti el. A közgyűlés által elfogadott új alapszabályt április 30-ig kell jóváhagyásra a járási tanács vb mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályához benyújtani.

A szakszövetkezetekben különböző alapokat kell képezni. Az alapképzés rendszere, néhány kiegészítő szabálytól eltérően, megegyezik a termelőszoövetkezetekével, így szociális, kulturális, fejlesztési, részesedési és jövedelmezésségi alapot is létesítenek. Sőt, az alapot a tagok által fizetett belépési díjjal és vagyoni hozzájárulással növelik.

Elnéptelenedik a téli kikötő

Lapunkban korábban már tájékoztattuk olvasóinkat, hogy a fürdő vállalat hamarosan megkezd az úszóházak kivontatását a téli kikötőből, s az úszóműveket megszokott helyükre állítják a Tiszán. A vontatáshoz kedvező a vízállás is. A tiszai élet megkezdésében jelentős szerepet játszik a Folyam- és Kavicskotró Vállalat szegedi kirendeltsége, illetve úgynevezett FOKA-telepe a Felső Tisza-parton, ahol jellegzetes színfoltként szoktak emelkedni a tájba a marosi homokból feltornyozott „hegyek”.

A FOKA-telep forgalma most eléggé szegényes, igaz, hogy a parton mindössze 4 ezer köbméterre becsülhető a tavaszi tartalékú marosi homok. Az átvázott talaj miatt egyelőre csak lovasko-

Uitz Béla:

Augusztusban végleg hazajövök

Kevés híján fél évet vendégeskedett Magyarországon a több évtizede Moszkvában élő Uitz Béla, s csütörtök reggel a moszkvai vonattal elutazott Budapestre. A 82 esztendő művész búcsúztatására a Keleti-pályaudvaron megjelent Molnár János művelődésiügyi miniszterhelyettes, Gábor Endre, a minisztérium képzőművészeti osztályának vezetője, ott volt Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója.

Mielőtt útra kelt a mester, elmondta, hogy néhány hónap múlva, körülbelül augusztus elején végleg visszajön szülőhazájába. Budapesten kíván letelepedni, s itt folytatja a több mint hat évtizeddel ezelőtt megkezdett képzőművészeti alkotómunkát. Kérésére olyan műtermet biztosítanak Uitz Bélának, ahol az ő műfajára jellemző monumentális alkotásokat is készíthet. Idehaza először egy nagyméretű kompozícióhoz szükséges felgyűlémet élményanyagát önti művészi formába: eset-jével emléket állít az oroszországi forradalmi harcokban részt vett magyar internacionalistáknak. Ennek előtte viszont Moszkvában még folytatja, s valószínűleg befejezi a Lánckőtől a csillagokig című nagy sorozatát.

Husadik századi képzőművészetünk reprezentatív gyűjteménye — mint ismeretes — értékes alkotásokkal gazdagodott a művész mostani látogatásakor: Uitz Béla nemcsak a Nemzeti Ga-

lériában bemutatott (első önálló) kiállításának anyagát, hanem további több száz művét is a magyar államnak ajándékozta a Tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából. (MTI)

Magyar szakemberek szerepe az UNCITRAL-ban

Az ENSZ mellett működik a nemzetközi pénzügyekkel, pontosabban a nemzetközi kereskedelmi jog egységesítésével foglalkozó állandó bizottság. Rövidített neve: UNCITRAL.

Az intézmény alig két éve, 1967-ben alakult. Említésre méltó, hogy magyar javaslat eredményeként hívták életre, s a 29 nemzet között természetesen hazánk is tagja.

A bizottság évente egyszer ülésezik. A most, márciusban megtartott második ülésére az ENSZ európai székhelyén, Genfben került sor. A magyar küldöttségben dr. Réczai László professzor mellett — aki az ülés elnöki tisztét ellátta — dr. Meznerits Iván, a Magyar Nemzeti Bank jogi főosztályának vezetője, a Szegedi József Attila Tudományegyetem állam- és jogtudományi karának docense is részt vett. Hazatérve el-

mondotta: az ülés egyik célja a jelenleg érvényben levő genfi és angolszász nemzetközi váltójogi egyezmény egymáshoz való közelítése volt abból a célból, hogy az eddiginél gyorsabb, rugalmasabb formában bonyolódjék le az államok közötti árukapcsolat, pénzforgalom. Szóba került egy olyan új megoldás is, amely egybefogná a váltót és a csekket, s egyben így általános nemzetközi érvényű fizetési mód is kialakulna. E javaslatot az albizottságok most tanulmányozzák és érdemi megvitatására és a döntésre a jövő évi New York-i ülésen kerül sor.

Határozott a genfi ülés arról is, hogy a Párizsban vesztelő Nemzetközi Kereskedelmi Kamara külföldi szakemberek bevonásával vizsgálja meg a nemzetközi bankgaranciák hitelét és a bankok nemzetközi szerepét, tevékenységét. Mivel hazánk az utóbbi időben a korábbinál nagyobb mértékben vesz részt a nemzetközi kereskedelem, ezért nekünk is érdekünk, hogy a fizetések és az egyéb pénzügyi műveletek joga, valamint a nemzetközi kereskedelem joga minél egységesebb, tökéletesebb legyen.

A magyar szakemberek — mint eddig — a jövőben is jelentős szerepet töltenek be az UNCITRAL növekvő tevékenységében. Öröndetes, hogy a nemzetközi kereskedelmi jog elméleti és gyakorlati problémáinak megoldásában is hazánk képviselői rangot szereztek, munkájukat nagyra értékelik.

L. E.

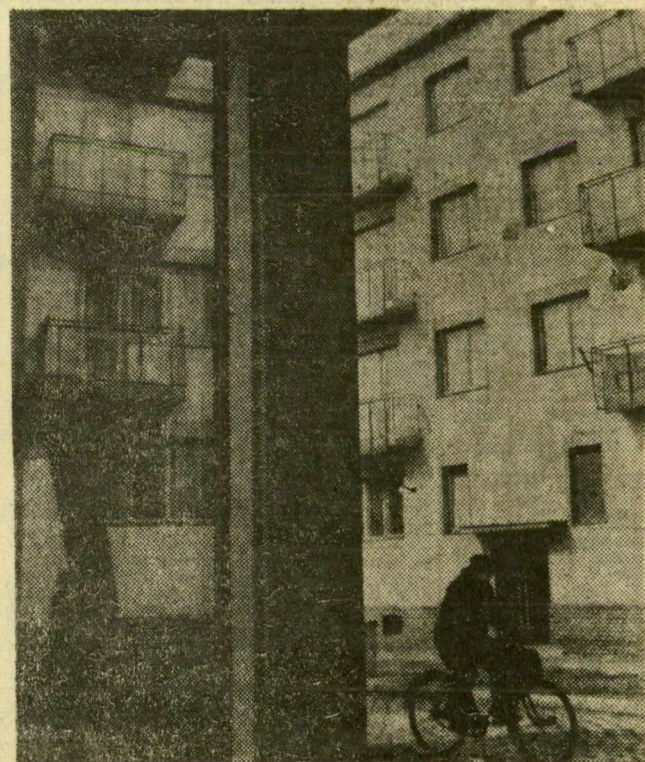
Szeged a rádióban

Érdekes kapcsolatos műsort hallottunk tegnap a Petőfi Rádióból. A színhely Szeged és Debrecen voltak. Tulajdonképpen két nagyváros vetélkedett egymással leleményességben, ügyességben. Radnóti László, a szegedi vezetőriporter délután 2 órakor három felemás cipőjű egyetemistát indított útjára a korszóra, a Szechenyi térre, s a szegedi hallgatóknak őket kellett megkeresni. A legügyesebb megfontolónak Kovács Géza, a 600-as iparitanuló iskola harmadéves diákja bizonyult; 500 forintos vásárlási utalványt nyert.

A műsor második részében a Szegedi Orvostudományi Egyetem 5 fiatal KISZ-istája színes tudósításban mutatta be a város

gazdasági, kulturális és sportéletét. Közülük Jancsó Judit és Horváth Béla aratott sikert a budapesti zsűrinél. A lapunkban is közrebocsátott pályázat eredményeként a szegedi közérdeklődés körében álló embernek Mocsár Gábort találták, akivel az adás befejezése előtt hallhattunk beszélgetést.

Épült: 1957—1969

Lengyel utca 5/b

(46.) Felsővárosban annyi több emeletes társasház épült az utóbbi időben, hogy már számba venni sem könnyű őket. Ez az épület is — mely Domonkos György és Szepesvári József tervét szerinti készült — közülük való.

PENTEK,
1969. MÁRCIUS 28.

DELMAGYARORSZÁG 5

Tekintse meg a szegedi

Centrum Áruházban

március 24-től március 29-ig a

SZOVJET AVTOEXPORT

és a

CSEPEL KERÉKPÁR ÉS MOTORKERÉKPÁR

NAGYKER. VÁLLALAT

árusítással egybekötött

motorkerékpár, kismotor és kerékpár kiállítását

Nyitva reggel 8-tól este 19 óráig,
szombaton 8-tól 17 óráig.

A helyszínen műszaki szaktanácsadó szolgálat áll a kedves érdeklődők rendelkezésére.

4169/MH Bp